Nordiska ministerrådet

Riktlinjer för involvering av civilsamhället i arbetet med Vår vision 2030

Innehåll

Vår vision 2030	3
Bakgrund	4
Nordiskt civilsamhällesnätverk	6
Offentliga konsultationer	9

Vår vision 2030

Ett **konkurrenskraftigt** Norden

Tillsammans ska vi främja grön tillväxt i Norden baserad på kunskap, innovation, mobilitet och digital integration.

Ett **grönt** Norden

Tillsammans ska vi främja en grön omställning av våra samhällen och arbeta för koldioxidneutralitet och en hållbar cirkulär och biobaserad ekonomi.

Ett **socialt hållbart** Norden

Tillsammans ska vi främja en inkluderande, jämställd och sammanhängande region med gemensamma värderingar och stärkt kulturutbyte och välfärd.

Foto: Yadid Levy/norden.org • Iris Dager/norden.org

Bakgrund

De nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM) har beslutat att Nordiska ministerrådet i högre grad ska samarbeta med civilsamhället i Norden i det vidare arbetet med Vår vision 2030 och handlingsplanen för 2021–2024. Därför etableras *dels* ett **nordiskt nätverk** för att involvera civilsamhällesorganisationer, *dels* ett förfarande med **offentliga konsultationer** för att ge ökade möjligheter till input från civilsamhället, näringslivet och andra aktörer i Norden på Nordiska ministerrådets arbete för att genomföra Vår vision 2030. Nedan beskrivs de två delarna.

Vår vision 2030 är att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region till år 2030. För att ge vägledning åt det konkreta arbetet har Nordiska ministerrådet antagit en handlingsplan för perioden 2021–2024 med tolv målsättningar för ett grönt Norden, ett konkurrenskraftigt Norden och ett socialt hållbart Norden.

Vikten av att involvera civilsamhället för att säkra relevans och kvalitet lyfts särskilt fram i målsättning nummer 11, *"att Nordiska ministerrådet ska ge det nordiska civilsamhället, särskilt barn och unga, en starkare röst och delaktighet i det nordiska samarbetet samt öka deras kunskaper om grannländernas språk och kultur"*.

Nordiska ministerrådet kommer därför att framöver i högre grad öppna upp för civilsamhällesorganisationer och andra aktörer att komma med inspel till och involveras i det nordiska samarbetet. Nordiska ministerrådet ska vara en öppen, transparent och relevant organisation gentemot det civila samhället när det kommer till information, resurser, processer och attityd.

Som del i arbetet har de nordiska samarbetsministrarna beslutat att etablera en ny modell för involvering av civilsamhället i Nordiska ministerrådet. Modellen består av

två delar:

1. ett *nordiskt civilsamhällesnätverk* för att säkerställa en löpande samverkan med ministerrådet där det är relevant
2. *offentliga konsultationer* för att ge ökade möjligheter för civilsamhället att kommentera och bidra till främst ministerrådets större, övergripande förslag, som t.ex. styrande dokument eller programverksamhet.

Foto: Mads Schmidt Rasmussen/norden.org • Silje Katrine Robinson/norden.org

Nordiskt civilsamhällesnätverk

Det nordiska civilsamhällesnätverket består av representanter från nationella och nordiska civilsamhällesorganisationer. Det nordiska civilsamhällesnätverket delas in i tre undergrupper utifrån visionens tre strategiska prioriteringar: *ett grönt Norden*, *ett konkurrenskraftigt Norden* och *ett socialt hållbart Norden*.

Nordiska ministerrådet har de senaste åren arbetat med att stärka samarbetet med civilsamhället. Nätverket är inte avsett att ersätta redan existerande uppbyggda kontakter och nätverk som sektorerna byggt upp med civilsamhället. Syftet med det nordiska civilsamhällesnätverket är att ytterligare stärka och få ett målinriktat och mer koordinerat samarbete med civilsamhället i Norden för att genomföra Vår vision 2030 och dess handlingsplan för 2021–2024. Detta målinriktade samarbete bidrar till att Nordiska ministerrådet kan säkerställa att arbetet med Vår vision 2030 är transparent och relevant, samt till att de nordiska civilsamhällesorganisationerna involveras i det nordiska samarbetet via en förstärkt samverkan med Nordiska ministerrådet.

Uppdragsbeskrivning

Det nordiska civilsamhällesnätverket utgör en plattform för samverkan med Nordiska ministerrådet och med de andra civilsamhällesorganisationerna som också ingår i nätverket. Det nordiska civilsamhällesnätverket roll bör utvecklas utifrån gemensamt identifierade behov och önskemål. Samverkan ska ha sin utgångspunkt i genomförandet av Vår vision 2030 och handlingsplanen för 2021–2024.

Samverkan med Nordiska ministerrådet kan ske med samtliga ministerråd (sektorer) i alla skeden av den politiska beslutsprocessen genom information, samråd, dialog och involvering i Nordiska ministerrådets arbete. Respektive ansvarig sektor ansvarar för att involvera nätverket där det är relevant.[1] Detta innebär främst följande:

- *information* om Nordiska ministerrådets arbete utifrån det som publiceras på Nordiska ministerrådets hemsida och som skickas ut direkt till

1. Beroende på vilket sakområde som berörs kan hela nätverket alternativt delar av nätverket involveras. Nätverket kan även utse representant inom nätverket i viss fråga

civilsamhällesnätverket. Nätverket får därmed kännedom om relevant pågående arbete och ges möjlighet att återkoppla på detta vid behov.
- *samråd* kring sektorernas arbete med möjlighet för civilsamhället att ge synpunkter på aktuella politiska frågor och specifika insatser eller initiativ. Ordförande i relevant ämbetsmannakommitté och sekretariatet ansvarar för att regelbundet samråda med civilsamhällesnätverket för att identifiera prioriterade områden att samverka kring. Detta innebär en möjlighet för sektorerna att vid behov sambereda ärenden med nätverket eller involvera nätverket i konkret verksamhet.
- *dialog* kring kommande initiativ och förslag från civilsamhället och Nordiska ministerrådet.
- *involvering* i relevanta delar av Nordiska ministerrådets verksamhet, t.ex. i projekt, samt deltagande i relevanta möten och konferenser.

Samverkan mellan civilsamhällesorganisationerna sker som aktiviteter inom nätverket genom kunskapsdelning och samarbete på tvärs av de nordiska länderna. Arbetet ska koppla till genomförandet av Vår vision 2030 och det utformas, styrs och genomförs av det nordiska civilsamhällesnätverket och leds av projektledaren för nätverket.

Koordineringen av det nordiska civilsamhällesnätverket för Vår vision 2030 genomförs av en projektledare för det nordiska civilsamhällesnätverket. Denna projektledare är en representant från en nationell eller nordisk civilsamhällesorganisation som väljs för uppdraget genom en anbudsprocess under våren 2021. Projektledarens uppdrag är att koordinera arbetet med det nordiska civilsamhällesnätverket samt administrera den projektbudget som Nordiska ministerrådet allokerar för arbetet. Nordiska ministerrådet allokerar en budget på totalt två miljoner danska kronor i perioden 2021–2024 för det nordiska civilsamhällesnätverket.

Ansöknings- och urvalsprocess

Representationen i det nordiska civilsamhällesnätverket för Vår vision 2030 tas fram genom en öppen ansökning som riktar sig till civilsamhällesorganisationer i de nordiska länderna samt en urvalsprocess som genomförs av Nordiska ministerrådet utifrån särskilda kriterier.

Ansökningsprocessen äger rum under första kvartalet 2021. Ansökning till det nordiska civilsamhällesnätverket sker genom ett digitalt formulär där civilsamhällesorganisationerna anger 1) information om civilsamhällesorganisationen, 2) information om vald representant för civilsamhällesorganisationen i det nordiska nätverket samt 3) motivering till deltagande i det nordiska civilsamhällesnätverket.

Urvalsprocessen äger rum under andra kvartalet 2021. Nordiska ministerrådet väljer totalt 40 stycken representanter till det nordiska civilsamhällesnätverket för Vår vision 2030. Nordiska ministerrådet bedömer ansökningarna utifrån följande kriterier som fastställts av de nordiska samarbetsministrarna:

- Ansökaren ska vara en civilsamhällesorganisation[2] verksam i Danmark, Finland,

2. Det organiserade civila samhället inkluderar frivilligorganisationer, ideella organisationer, föreningar, stiftelser, välgörenhetsorganisationer, medborgarorganisationer, intresseorganisationer, näringslivsorganisationer, arbetsmarknadsorganisationer, trossamfund, sociala- eller kooperativa företag samt andra intressebaserade grupper.

Island, Norge, Sverige, Färöarna, Grönland eller Åland eller en nordisk sammanslutning av civilsamhällesorganisationer.
- Ansökaren ska genom sitt arbete ha en koppling till en eller flera av Vår vision 2030:s tre strategiska prioriteringar kring ett grönt Norden, ett konkurrenskraftigt Norden och ett socialt hållbart Norden.
- Ansökaren ska påvisa intresse, engagemang och motivation för att ingå ett målinriktat samarbete med Nordiska ministerrådet kring arbetet med Vår vision 2030 som en del av det nordiska civilsamhällesnätverket.

Nordiska ministerrådet eftersträvar i urvalet en jämn fördelning mellan de nordiska länderna och mellan Vår vision 2030:s tre strategiska prioriteringar. Därutöver eftersträvas en genomtänkt representation utifrån ett mångfaldsperspektiv, en jämn fördelning av kvinnor och män (dvs. 40–60 % av bägge könen) samt en god åldersfördelning (dvs. minst 10 % ungdomsrepresentanter).
Ungdomsrepresentanterna som deltar i nätverket ska representera någon typ av ungdomsorganisation (för, av och med unga). Ministerrådet ser det som önskvärt att ungdomsorganisationerna nominerar en person på max 28 år, med undantag för representanter från handikapp-/funktionshinderorganisationer för unga, då dessa personer och organisationer har andra förutsättningar och personerna ofta är äldre inom sina organisationer.

Foto: Yadid Levy/norden.org • Tam Vibberstoft/norden.org

Offentliga konsultationer

De offentliga konsultationerna ska ge civilsamhället, näringslivet och andra aktörer i Norden möjlighet att komma med input på Nordiska ministerrådets arbete.

En digital portal för de offentliga konsultationerna byggs upp på norden.org, där utkast till förslag och rapporter med mera kring det vidare arbetet med Vår vision 2030 publiceras med ett tillhörande frågeformulär med möjlighet att kommentera och ge synpunkter. Portalen lanseras under våren 2021.

Nordiska ministerrådet publicerar de offentliga konsultationerna för till exempel nordiska samarbetsprogram samt större program- och projektaktiviteter. Konsultationerna kan användas i alla skeden av den politiska beslutsprocessen. Sektorerna ansvarar för genomförandet av de offentliga konsultationerna.

Målgruppen för de offentliga konsultationerna är civilsamhällesorganisationer, medborgare, näringslivet, akademin, myndigheter med flera i Norden. Denna involvering har med andra ord en bredare målgrupp än involveringen som sker genom det nordiska civilsamhällesnätverket för Vår vision 2030. Arbetet kopplas även upp på det nordiska civilsamhällesnätverket för Vår vision 2030 genom att se till att nätverket alltid informeras då en ny offentlig konsultation publiceras på norden.org

Om denna publikation

Riktlinjer för involvering av civilsamhället i arbetet med Vår vision 2030

PolitikNord 2020:732
ISBN 978-92-893-6913-8 (PDF)
ISBN 978-92-893-6914-5 (ONLINE)
http://doi.org/10.6027/politiknord2020-732

© Nordiska ministerrådet 2020

Layout: Erling Lynder

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Köpenhamn
www.norden.org

Läs flera nordiska publikationer: www.norden.org/sv/publikationer